

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1270
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination OCT/NOV 2019
Sociology - VII (Population in India)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black and blue pen only.
- 3) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या व काळ्या शाईच्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) कोणतीही लक्षवेधक खुण वसूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks. (attempt all) 05

- 1) The number of people in different age groups is referred as -----.
- 2) Fertility differs from -----
- 3) ----- population is the ideal size of population.
- 4) ----- common direct method of collecting demographic data.
- 5) 'Black Child' term applied in ----- country.

अ) रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

- १) वेगवेगळ्या वयोगटातील लोकांच्या संख्येशी संबंधीत ----- संकल्पना वापरली जाते.
- २) ----- पासून जननक्षमता भिन्न आहे.
- ३) लोकसंख्येचा आदर्श आकार म्हणजे ----- लोकसंख्या होय.
- ४) सामान्यपणे ----- ही लोकसंख्या शास्त्रीय माहिती गोळा करण्याची प्रत्यक्ष पद्धत आहे.
- ५) ----- देशामध्ये 'ब्लॅक चाईल्ड' ही संज्ञा वापरली जाते.

B) Answer in one sentence (attempt all) 05

- 1) Who is the father of demography?
- 2) Define demography
- 3) Which is the most populous state in India?
- 4) Which day is celebrated as world population day?
- 5) Which is the second stage of Demographic transition?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) लोकसंख्या शास्त्राचे जनक कोण आहेत?

- २) लोकसंख्याशास्त्राची व्याख्या द्या.
- ३) भारतातील सर्वात जास्त लोकसंख्येचे राज्य कोणते?
- ४) 'जागतिक लोकसंख्या दिवस' म्हणून कोणता दिवस साजरा केला जातो.
- ५) लोकसंख्याशास्त्रीय संक्रमणाची दुसरी अवस्था कोणती.

Q.2 A) Explain concept / terms / units / events (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer) 10

- 1) Mortality
- 2) Environment
- 3) Postindustrial stage
- 4) Social demography

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) मर्त्यता
- २) पर्यावरण
- ३) उत्तर औद्योगिक अवस्था
- ४) सामाजिक लोकसंख्याशास्त्र

B) Attempt in short (any two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Explain the problem of aging.
- 2) Explain the consequences of population growth.
- 3) State the causes of high birth rate in India.
- 4) Explain India's New population policy.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) वयस्कांच्या समस्या स्पष्ट करा.
- २) लोकसंख्या वाढीचे परिणाम स्पष्ट करा.
- ३) भारतातील जास्त जन्मदाराची कारणे सांगा.
- ४) भारताचे नवीन लोकसंख्या धोरण स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in detail (any one)
(word limitation minimum 200 for each answer) 20

- 1) Explain the relation between population growth and environment.
- 2) Explain the stages of demographic transition.

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा 200 शब्द)

- १) लोकसंख्या वाढ आणि पर्यावरण यातील संबंध स्पष्ट करा.
- २) लोकसंख्याशास्त्रीय संक्रमणाच्या अवस्था स्पष्ट करा.